

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Sylvy Šiškeové a soudců Ivo Pospíšila a Jaromíra Klepše v právní věci žalobce: **L. J.**, zast. Ing. Marií Jelínkovou, daňovou poradkyní se sídlem Hudečkova 1097/12, Praha 4, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 2. 2025, č. j. 3494/25/5100-00460-708633, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 3. 2026, č. j. 31 Af 12/2025 - 50,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žalovaný **j e p o v i n e n** uhradit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ve výši 2 360 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupkyně žalobce Ing. Marie Jelínkové, daňové poradkyně.
- III. Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V této věci Nejvyšší správní soud (NSS) posuzoval, jestli může obec stanovit jiný (vyšší) místní koeficient pro výpočet daně z nemovité věci u nemovitostí, v nichž není nikdo přihlášen k trvalému pobytu. Související otázkou také je, zda mohou správní orgány posuzovat soulad obecně závazné vyhlášky se zákonem.

[2] Žalobce vlastní nemovitost ve městě Svratka, v níž nemá žalobce ani jiná osoba evidovaný trvalý pobyt. Finanční úřad pro Kraj Vysočina (správce daně) žalobci hromadným předpisným seznamem ze dne 6. 5. 2024, č. j. 650344/24/2900-11420-709759, na řádku č. 5980 vyměřil daň z nemovitých věcí na rok 2024 ve výši 5130 Kč. Aplikoval

přítom přílohu č. 1 obecně závazné vyhlášky města Svatka č. 4/2023 (dále též jen jako „vyhláška“), kterou obec podle § 12 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí (dále též „ZDNV“), zavedla místní koeficient 5 pro budovy a jednotky vyjmenované v příloze č. 1 vyhlášky. Jde o nemovitosti, v nichž neměla žádná osoba evidovaný trvalý pobyt ve městě. Pro rezidenty pak platil koeficient 1.

[3] Proti vyměření daně podal žalobce odvolání, které žalovaný zamítl a řádek 5980 hromadného předpisného seznamu potvrdil. Žalobce se následně bránil žalobou u Krajského soudu v Brně, který rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Dovedil, že obec může stanovit rozdílné daňové zatížení nemovitostí místním koeficientem pouze na základě racionálního kritéria souvisejícího s jejich charakterem nebo s charakterem lokality. Absence osoby přihlášené k trvalému pobytu podle něj sama o sobě nevypovídá o faktickém způsobu užívání nemovitosti ani neprokazuje její zvýšenou zátěž pro obec. Rovněž nižší příjem ze sdílených daní sám o sobě neodůvodňuje výši koeficientu. Krajský soud navíc považoval za nepřipustné, aby vyšší daň fakticky ovlivňovala volbu místa trvalého pobytu. Vyhlášku nezrušil; v dalším řízení ji však žalovaný nesmí na žalobcovu nemovitost použít.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobce

[4] Žalovaný (dále „stěžovatel“) v kasační stížnosti považuje za nezbytné vyjasnit, zda lze trvalý pobyt použít jako rozlišovací kritérium při stanovení místního koeficientu daně z nemovitých věcí a jestli mohou daňové orgány posuzovat zákonnost obecně závazné vyhlášky, podle níž daň stanovují.

[5] Podle stěžovatele je závěr krajského soudu, že kritérium pro stanovení místního koeficientu musí souviset s vlastnostmi zdaňované nemovité věci, nezákonný a formalistický. Smyslem § 12 ZDNV je podle stěžovatele poskytnout obcím autonomní nástroj k reakci na místní specifika, ekonomické podmínky a odlišné dopady užívání nemovitých věcí; rozdílná daňová zátěž proto nemusí vycházet pouze z jejich fyzických či technických vlastností. Stěžovatel k tomu poukazuje na § 4 a § 9 ZDNV, podle nichž některá osvobození od daně závisí mimo jiné na osobě vlastníka nebo na účelu, k němuž nemovitá věc slouží. Město Svatka podle něj sledovalo legitimní cíl spočívající ve vyrovnání nepoměru mezi náklady a příjmy města.

[6] Stěžovatel namítá, že kritérium trvalého pobytu není svévolné. Vlastníci nemovitostí využívají služby obce, avšak osoby přihlášené k pobytu jinde se podle něj nepodílejí na příjmech obce ze sdílených daní v rozsahu, v jakém se na nich podílejí osoby v obci k trvalému pobytu přihlášené. V této souvislosti odkazuje na nálezy Ústavního soudu ze dne 18. 7. 2023, sp. zn. Pl. ÚS 24/23, podle něhož může obec stanovit rozdílné daňové zatížení vybraných nemovitostí s cílem zohlednit jejich negativní dopady a nerovné zatížení veřejné infrastruktury. Město Svatka podle stěžovatele zvolilo toto kritérium racionálně také s ohledem na to, že zákon o dani z nemovitých věcí stanoví rozdílné sazby pro zákonem vymezené kategorie obytných a rekreačních budov. Stěžovatel z toho dovozuje, že vlastníci nemovitostí užívaných k bydlení, kteří nemají trvalý pobyt ve městě Svatka, takto mohou využívat nižší sazby, aniž by se podíleli na financování města prostřednictvím příjmů odvozených od počtu jeho obyvatel.

pokračování

[7] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti namítl, že samotný trvalý pobyt není relevantním rozlišovacím kritériem pro stanovení místního koeficientu, neboť se mýjí se smyslem daně z nemovitých věcí i s judikaturními závěry. Užívání nemovitostí „nerezidenty“ je podle žalobce pro obec naopak méně zatěžující, protože bývá typicky jen občasné.

[8] Stěžovatelova argumentace podle žalobce potvrzuje, že smyslem regulace je pouze kompenzace za to, že „nerezidenti“ nepřispívají do rozpočtu obce prostřednictvím sdílených daní. Takový přístup přirovnává k hypotetické situaci vyššího zdanění vlastníků nemovitostí, kteří nejsou výdělečně činní, protože ani ti do rozpočtu obce nepřispívají daní z příjmů. Stěžovatel přehlíží, že i osoby bez trvalého pobytu v obci se podílejí na odpadovém hospodářství obce (podle žalobce dokonce vyššími poplatky než rezidenti), jakož i na nákladech dalších infrastrukturních služeb, například vodovodů a kanalizací.

[9] Žalobce nesouhlasí ani s tím, že zákonná osvobození podle § 4 a § 9 ZDNU podporují možnost obce rozlišovat daňové zatížení podle osobního statusu vlastníka. Odkazuje na doktrinální názor, podle něhož se tato osvobození váží k charakteru či využití nemovité věci, nikoli obecně k osobě poplatníka. Stěžovatel nedoložil žádné konkrétní negativní dopady spojené s užíváním dotčených nemovitostí, a proto podle žalobce nebyl sledovaný cíl legitimní.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[10] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná, není však důvodná.

III. 1 Kritérium trvalého pobytu při stanovení místního koeficientu

[11] Stěžejní otázkou je, zda město Svatka mohlo pro zdaňovací období roku 2024 stanovit obecně závaznou vyhláškou místní koeficient 5 pro budovy a bytové jednotky, v nichž nebyla žádná osoba přihlášená k trvalému pobytu, a odůvodnit jejich vyšší zdanění tím, že město získává méně prostředků ze sdílených daní za osoby přihlášené k pobytu jinde.

[12] Pokud nebude dále uvedeno jinak, NSS při posouzení věci vycházel ze znění zákona o dani z nemovitých věcí rozhodného pro zdaňovací období roku 2024.

[13] Podle § 2 odst. 1 ZDNU *předmětem daně z pozemků jsou pozemky na území České republiky evidované v katastru nemovitostí.*

[14] Podle § 7 odst. 1 písm. a) ZDNU *předmětem daně ze staveb a jednotek, nachází-li se na území České republiky, je zdanitelná stavba, kterou se pro účely daně z nemovitých věcí rozumí dokončená nebo užívaná budova podle katastrálního zákona.*

[15] Podle § 12 odst. 1 ZDNU *obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit jeden místní koeficient ve výši v rozmezí 0,5 až 5,0 pro všechny nemovité věci s výjimkou pozemku zařazeného ve skupině vybraných zemědělských pozemků, trvalých travních porostů nebo nevyužitelných ostatních ploch nacházející se na území a) celé obce, nebo b) jednotlivé části obce.*

[16] Místní koeficient je nástrojem daňové normotvorby obce v mezích zákonného zmocnění. Obec je při jeho stanovení vázána nejen § 12 ZDNOV, ale i ústavními limity rovnosti, zákazu svévole a ochrany vlastnictví.

[17] V projednávané věci je předmětem daně nemovitá věc. Z toho však neplyne, že místní koeficient smí zohlednit pouze fyzické či technické vlastnosti každé jednotlivé nemovitosti. Ustanovení § 12 ZDNOV umožňovalo územní diferenciaci a Ústavní soud v již citovaném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 24/23, vyložil pojem *jednotlivá část obce* tak, že může zahrnovat i konkrétně označené nemovitosti. Podstata věci proto nespočívá v tom, zda obec směla vybrat jen některé nemovitosti, nýbrž v tom, zda pro jejich výběr použila racionální, objektivní a nediskriminační kritérium a sledovala jím zákonem aprobovaný účel. Toto hledisko odpovídá třetímu kroku testu přezkumu obecně závazných vyhlášek, který Ústavní soud formuloval například v nálezu ze dne 22. 3. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 63/04: soud zkoumá, zda obec nezneužila zákonem svěřenou působnost, mimo jiné sledováním neaprobovaného účelu či přihlížením k nerelevantním kritériím.

[18] Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 24/23 se týkal obecně závazné vyhlášky, která vyšším místním koeficientem zatížila konkrétně označené průmyslové a podnikatelské areály. Ústavní soud shledal legitimním cílem obce zohlednit dopravní, ekologickou a infrastrukturní zátěž těchto areálů a zdůraznil samosprávnou pravomoc obcí a jejich možnost zohlednit nerovné zatížení společného prostoru a infrastruktury. Závěry citovaného nálezu však nevedou ke kategorickému závěru, že je každé individuální rozlišení přípustné bez ohledu na konkrétní důvod, o který se opírá.

[19] Krajský soud nepopřel, že místní koeficient lze stanovit pro určitou skupinu nebo lokalitu bez prokazování přesné míry negativních dopadů u každé nemovitosti. Jeho závěr je užší: samotná absence osoby přihlášené k trvalému pobytu v nemovitosti, odůvodněná pouze nižším výnosem obce ze sdílených daní, neposkytuje dostatečný racionální základ pro vyšší koeficient. V tomto smyslu je třeba rozumět i úvaze krajského soudu, že zvolené kritérium musí mít vztah ke zdaňované nemovitosti či k lokalitě, v níž se nachází. Nejde o to, aby bylo každé kritérium výlučně fyzickou vlastností jednotlivé nemovité věci, nýbrž o požadavek na racionální vazbu mezi zvoleným rozlišením a sledovaným účelem.

[20] Trvalý pobyt je evidenční údaj vztahující se k fyzické osobě. Podle § 10 odst. 1 zákona č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel, se u občana jedná o adresu, kterou si zvolí, zpravidla v místě, kde má rodinu, byt či zaměstnání; podle odstavce 2 z přihlášení nevyplývají žádná práva k objektu ani k jeho vlastníkov. Samotná evidence proto neprokazuje, kdo nemovitost fakticky užívá, v jakém rozsahu využívá služby obce ani zda nemovitost či její okolí vyvolávají zvláštní zátěž.

[21] Pro posouzení projednávané věci proto není rozhodující pouze to, zda město kritérium zvolené ve vyhlášce vysvětlilo, ale především zda absence osoby přihlášené k trvalému pobytu v konkrétní nemovitosti představuje racionální a objektivní kritérium ve vztahu k účelu místního koeficientu. Ústavní soud tento účel spojil se zohledněním nerovného zatížení společného prostoru a sdílené infrastruktury a s možností přizpůsobit zdanění negativním externalitám nemovitostí v konkrétním místě (nález sp. zn. Pl. ÚS 24/23, bod 44).

pokračování

[22] Vyhláška vymezila zatížené nemovitosti podle toho, zda v nich byla osoba přihlášena k trvalému pobytu. Město Svratka však vyšší koeficient odůvodňovalo nižším výnosem ze sdílených daní za osoby, které nejsou přihlášeny v obci. Podíl obce na sdílených daňových výnosech se přitom podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, odvíjí mimo jiné od počtu obyvatel obce, nikoli od počtu osob přihlášených právě na adrese zdaňované nemovitosti. Vyhláška tak mohla zahrnout nemovitost vlastníka přihlášeného v obci na jiné adrese, přestože se tento vlastník podílel na počtu obyvatel zohledňovaném při rozdělení výnosů; naopak nemusela zahrnout nemovitost vlastníka nepřihlášeného v obci, pokud v ní byla přihlášena jiná osoba. Bez dalšího objektivního kritéria proto samotná absence osoby přihlášené v nemovitosti k trvalému pobytu dostatečně nevystihovala deklarovaný rozpočtový důvod.

[23] Krajský soud v bodě 31 napadeného rozsudku považoval za nepřipustné, aby vyšší daňové zatížení postihovalo žalobce za to, že si zvolil místo trvalého pobytu mimo město Svratka. Odkázal na usnesení rozšířeného senátu ze dne 6. 2. 2007, č. j. 2 As 64/2005 - 108, č. 1259/2007 Sb. NSS, které uznalo veřejné subjektivní právo na volbu místa trvalého pobytu. Rozšířený senát zde řešil ochranu tohoto práva v oblasti evidence obyvatel, nikoli daňové důsledky jeho výkonu. Proto z citovaného usnesení nelze dovodit, že každé rozdílné daňové zacházení spojené s evidovaným pobytem je samo o sobě nepřipustné. V projednávané věci však není třeba tuto otázku vyřešit v její obecnosti. Podle NSS závěr krajského soudu ob stojí již proto, že samotná absence osoby přihlášené k trvalému pobytu v konkrétní nemovitosti neposkytuje dostatečný racionální důvod pro její vyšší zdanění.

[24] Ani poukaz stěžovatele na rozdílné sazby podle § 11 ZDNL nevede k opačnému závěru. Podle § 11 odst. 1 písm. a) ZDNL činila sazba u *budovy obytného domu zařazené ve skupině obytných budov* 3,50 Kč za m², zatímco podle písm. c) činila sazba u *budovy pro rodinnou rekreaci zařazené ve skupině rekreačních budov* 11 Kč za m². Tyto sazby se odvíjejí od zákonné kategorie zdanitelné stavby či jednotky, nikoli od toho, zda je na adrese nemovitosti někdo přihlášen k trvalému pobytu. Samotná absence přihlášené osoby proto nemění obytnou stavbu na stavbu rekreační ani neprokazuje její faktický způsob užívání. Případný nesoulad mezi evidencí a skutečným užíváním nelze napravovat vyšším místním koeficientem založeným pouze na absenci přihlášení k trvalému pobytu.

[25] Tento závěr nevyvrací ani nedávný rozsudek ze dne 14. 8. 2026, č. j. 7 Afs 232/2025 - 41. NSS v něm dovodil, že obec nemusí prokazovat konkrétní míru externalit u každé jednotlivé nemovitosti, může však vycházet z objektivního a racionálního kritéria vztahujícího se k charakteru a zátěži lokality jako celku. V tamní věci jím byl průmyslový charakter nemovitostí a jejich umístění v lokalitách zatížených průmyslovou, logistickou a dopravní činností. Kasační soud tedy v odkazovaném rozsudku neřešil absenci trvalého pobytu jako samostatné či jediné kritérium vyššího koeficientu. Na tento závěr následně navázaly rozsudky NSS ze dne 28. 8. 2026, č. j. 22 Afs 195/2025 - 34, a ze dne 8. 9. 2026, č. j. 1 Afs 70/2026 - 51.

[26] Námitce stěžovatele, že § 4 a § 9 ZDNL pracují s kritérii vztahujícími se k osobě vlastníka, lze přisvědčit potud, že některá zákonná osvobození na osobní postavení vlastníka skutečně navazují (např. u nemovitostí ve vlastnictví České republiky, obce či kraje); vedle toho zákon stanoví také osvobození vázaná na užívání nemovitosti osobami

s diplomatickými výsadami a imunitami. Tato zákonem výslovně stanovená osvobození však sama o sobě nedokládají, že zmocnění obce podle § 12 ZDNLV zahrnuje i možnost rozlišovat místním koeficientem podle údaje o evidenci trvalého pobytu v konkrétní nemovitosti. Jde o odlišné instituty, jejichž podmínky nelze bez dalšího zaměňovat a přenášet je na obecní normotvorbu.

[27] Nelze přitom tvrdit, že § 4 a § 9 ZDNLV zohledňují výlučně veřejné vlastnictví nebo diplomatické užívání nemovitosti. Zákon v některých případech přihlíží také k dalším osobním či užívacím znakům [např. § 9 odst. 1 písm. n) ZDNLV]. Ani z toho však nelze dovodit, že obec smí při stanovení místního koeficientu rozlišovat pouze podle kritéria trvalého pobytu.

[28] Stěžovatel je přesvědčen, že trvalý pobyt může být racionálním kritériem pro rozlišení daňového zatížení. K posouzení této námitky je relevantní nálezn Ústavního soudu ze dne 4. 6. 2019, sp. zn. Pl. ÚS 48/18, zejm. body 30, 31 a 36, který se zabýval zvýhodněním osob s trvalým pobytem v doplňkovém systému třídění odpadu. Ústavní soud je připustil s ohledem na jeho environmentální a výchovný účel, spojitost odměny se skutečným tříděním a její omezenou výši; podpora vazby k obci a související fiskální přínos zde hrály doplňkovou roli. Nález tak potvrzuje, že trvalý pobyt není vždy nepřipustným kritériem, neposkytuje však obecné pravidlo, které by zakládalo oprávnění obce zvyšovat daň z nemovitých věcí pouze proto, že na příslušné adrese není nikdo přihlášen k trvalému pobytu.

[29] Obdobnou otázku, avšak v odlišném zákonném režimu místního poplatku za komunální odpad, se zabýval Ústavní soud v nálezu ze dne 28. 2. 2024, sp. zn. Pl. ÚS 34/23. Podpůrně z něj lze dovodit, že samotný evidenční údaj o trvalém pobytu bez dalšího neprokazuje skutečnost, kterou jím obec hodlá zachytit (například vyšší frekvenci užívání nemovitosti nebo větší zátěž obecních služeb).

[30] Úvaha města Svatka o příjmech ze sdílených daní má zákonný podklad: podle § 4 odst. 2 písm. b) a odst. 6 zákona o rozpočtovém určení daní se při výpočtu podílu obce zohledňuje počet jejích obyvatel, zjišťovaný z údajů Českého statistického úřadu. Tato skutečnost opravdu vysvětluje fiskální zájem města; sama však neprokazuje racionální vazbu mezi tímto zájmem a nemovitostmi, na něž vyhláška dopadá. Zákon při výpočtu podílu obce vychází z počtu obyvatel obce jako celku, nikoli z toho, zda je osoba přihlášena právě v konkrétní zdaňované nemovitosti.

[31] Tento nesoulad se projevuje i v působnosti vyhlášky. Její kritérium se vztahuje k tomu, zda je osoba přihlášena k trvalému pobytu v konkrétní nemovitosti, zatímco fiskální důvod města se týká počtu obyvatel celé obce. Vlastník přihlášený ve městě Svatka na jiné adrese tak může mít nemovitost zatíženou vyšším koeficientem, přestože se započítává do počtu obyvatel obce; naopak nemovitost vlastníka přihlášeného mimo obec nemusí být do vyššího koeficientu zahrnuta, je-li v ní přihlášena k trvalému pobytu jiná osoba. Ze zjištění, z nichž vyšel krajský soud, neplyne další objektivní znak vybraných nemovitostí ani vysvětlení, proč právě absence přihlášené osoby na jejich adrese racionálně souvisí s tvrzeným výpadkem příjmů obce. Nejde o to, že by obec musela u každé nemovitosti prokazovat konkrétní externalitu. Chybí však vysvětlení, jak absence osoby

pokračování

přihlášené k pobytu na dané adrese racionálně souvisí s deklarovaným důvodem vyššího zdanění.

[32] Zvýšení příjmů potřebných k plnění úkolů obce představuje v obecné rovině legitimní fiskální zájem. Samo o sobě však neodůvodňuje rozdílné daňové zatížení určité skupiny nemovitostí, resp. poplatníků. V projednávané věci údaj o nižším podílu obce na sdílených daních nevysvětluje, proč mají být právě nemovitosti vymezené absencí přihlášené osoby zatíženy místním koeficientem 5. Krajský soud proto správně uzavřel, že tento fiskální důvod bez další racionální vazby na vybrané nemovitosti či jejich lokalitu nepostačuje k odůvodnění rozdílného zdanění.

[33] Z uvedeného plyne, že obec může místní koeficient stanovit i pro konkrétně vymezené nemovitosti, aniž prokáže, jakou konkrétní měrou každá z nich přispívá k zátěži obce; jejich výběr však musí opřít o racionální a nediskriminační důvod. V projednávané věci samotná absence osoby přihlášené k trvalému pobytu v nemovitosti a vliv této skutečnosti na příjem ze sdílených daní takovou vazbu neprokazují, jak správně uzavřel krajský soud.

III. 2 Pravomoc k přezkumu obecně závazné vyhlášky

[34] Stěžovatel dále požadoval vyjasnit, zda mohou správní orgány samy posuzovat zákonnost obecně závazné vyhlášky. Krajský soud v bodě 34 svého rozsudku vyložil meze pravomoci žalovaného a možnost incidenčního soudního přezkumu vyhlášky. Na následnou změnu právní úpravy účinnou od 1. 1. 2025 poukázal v bodě 35 napadeného rozsudku.

[35] Podle § 5 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, správce daně postupuje při správě daní v souladu se zákony a jinými právními předpisy. Podle § 5 odst. 2 téhož zákona správce daně uplatňuje svou pravomoc pouze k účelům a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena zákonem nebo na základě zákona; tato ustanovení mu však nezakládají oprávnění závazně rozhodovat o zákonnosti obecně závazné vyhlášky ani ji přestat aplikovat pouze na základě vlastního názoru na její nezákonnost.

[36] Krajský soud v bodě 34 napadeného rozsudku odkázal na rozsudek NSS ze dne 16. 7. 2014, č. j. 3 As 111/2013 - 25. Ačkoli se tento rozsudek týkal řízení vedeného podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, jeho závěr o mezích pravomoci správního orgánu je přenositelný i na daňové řízení. Povinnost žalovaného vypořádat námitku vyplývala z § 102 odst. 2 a 3 daňového řádu; musel proto v odůvodnění vysvětlit, jak se vypořádal s tvrzeným rozporem vyhlášky se zákonem. Tato povinnost však neznamená, že by sám mohl dospět k závaznému a konečnému závěru o nezákonnosti vyhlášky, a proto ji neaplikovat.

[37] Podle čl. 95 odst. 1 Ústavy České republiky (dále „Ústava“) může soud posoudit soulad jiného právního předpisu se zákonem a v konkrétní věci jej případně neaplikovat. Správní soud tím obecně závaznou vyhlášku neruší; jeho závěr o jejím nepoužití má účinky pouze v projednávané věci. O zrušení vyhlášky v řízení o abstraktní kontrole norem rozhoduje Ústavní soud podle čl. 87 odst. 1 písm. b) Ústavy. Tento rozdíl mezi incidenčním

přezkumem správním soudem a zrušením právního předpisu Ústavním soudem připomněl Ústavní soud také v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 24/23, bodech 65 a 70.

[38] V projednávané věci tedy žalovaný nemohl platnou a účinnou vyhlášku sám prohlásit za nezákonnou ani ji z tohoto důvodu neaplikovat. Krajský soud ji však mohl v řízení o žalobě incidenčně přezkoumat a v konkrétní věci neaplikovat; tím vyhlášku nezrušil s obecnými účinky.

[39] Pro úplnost NSS dodává, že novelou § 12 odst. 1 ZDNLV účinnou od 1. 1. 2025 bylo stanoveno, že místní koeficient pro vymezené nemovité věci se stanoví opatřením obecné povahy. Krajský soud na tuto změnu poukázal v bodě 35 napadeného rozsudku při vypořádání žalobcovy námitky. Nová úprava se však na zdaňovací období roku 2024 nepoužije a zákonnost tehdy účinné vyhlášky bylo tedy třeba posoudit podle tehdejšího znění § 12 odst. 1 ZDNLV.

IV. Závěr a náklady řízení

[40] NSS zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s.

[41] O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.

Neúspěšný stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch.

[42] Náhrada nákladů řízení naopak náleží úspěšnému žalobci. Náklady řízení o kasační stížnosti představuje odměna jeho zástupkyně za jeden úkon právní služby spočívající v sepsu vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif]. Při stanovení výše odměny za uvedený úkon vycházel soud z § 7 ve spojení s § 10b odst. 5 advokátního tarifu ve znění účinném od 1. 1. 2025, podle něhož „*ve věcech žalob, kasačních stížností a dalších právních věcí projednávaných podle soudního řádu správního, jde-li o rozhodnutí vydané správcem daně, se považuje za tarifní hodnotu a) výše peněžitého plnění nebo cena věci anebo práva, nejvýše však částka 500 000 Kč, nebo b) částka 113 000 Kč, nelze-li hodnotu věci nebo práva vyjádřit v penězích nebo lze-li ji zjistit jen s nepoměrnými obtížemi.*“ Výše peněžitého plnění v posuzované věci (stanovená daň z nemovitých věcí) je částka 5 130 Kč. Odměna za jeden úkon právní služby proto činí 1 500 Kč. K té je podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu třeba připočíst paušální částku náhrady hotových výdajů ve výši 450 Kč. Zástupkyně žalobce je plátkyní daně z přidané hodnoty, a proto se náhrada nákladů řízení zvyšuje o tuto daň (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Stěžovatel je tedy povinen nahradit žalobci náklady řízení o kasační stížnosti v celkové výši 2 360 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupkyně.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. října 2026

Sylva Šiškeová
předsedkyně senátu